Válka prodává

svobodny-svet.cz/valka-prodava

1. března 2023

JAN FRANK

Kladete si také někdy otázku, jakou roli v našem **vnímání ukrajinské války hrají soukromá média, zvláště ta vizuální?** Na rozdíl od těch veřejnoprávních mají – aspoň teoreticky – trochu na výběr, jak budou o příčinách a průběhu konfliktu referovat. Například v době Covidu aspoň z malé zčásti tento prostor využila, nyní se naopak zdá, jakoby se en bloc rozhodla pro ryze deologický přístup. Vznikla málokdy vídaná pevná aliance mezi sdělovacími prostředky a vládou.

Drcení

Řeč je o neuvěřitelném, již více než rok trvajícím, každodenním přísunu videí ukrajinské provenience zachycujících „drcení okupantů“. Zde bychom dokonce mohli konstatovat, že veřejnoprávní média snad přeci jen tak senzacechtivá nejsou, nebo snad nemohu být. Rusové hořící v tanku? Jak padá granát z dronu do

zákopu na člověka? Hromady ruských mrtvol? Likvidace obrněnců? Vší té neuvěřitelné brutalitě konané na Rusech, proto formulované jako někdy až zábavný akt spravedlivé odplaty, nejde utéct.

Ne že bychom nevídali ohavnosti páchané na Ukrajincích, ovšem i tady jde pochopitelně jen o videa natáčená a šířená osobami tou či onou formou bojujícími s Ruskem, tedy ukrajinskými vojáky, civilisty a novináři. Videa a fotky útoků na Ukrajince, které by skončily jinak než legračním útěkem útočících Rusů, vidíme násobně méně. Vlastně vůbec. Do našeho zorného pole a hlavně vědomí se dostávají jen úspěchy zbraní ukrajinských (v rukou Ukrajinců). Za poznámku přitom stojí, že v ruských médiích se se zabíjením Ukrajinců vlastně vůbec nesetkáte.

Cherche money?

Na to, proč si ruští čtenáři a diváci na obrázcích hrůzy nesmlsnou zdaleka tak pěkně jako my, bude odpověď. Nejspíše cenzura? Přesná odpověď by byla fajn. Vraťme se ale k naší krvavé komerční show, která je zároveň nepřetržitou a velmi cílevědomou oslavou ukrajinské udatnosti a nezlomnosti v boji za spravedlivou věc. Tím hlavním důvodem, proč u nás dochází k tak jednostrannému hecování, je zřejmě poměrně pochopitelná lidská stránka věci, redaktoři mají z ruských ztrát radost, pocit společného vítězství, proto ukrajinskou propagandu podporují a sami vytvářejí.

Je tu ale ještě jeden důvod. Titulky s výčty ruských ztrát a videi uvolňovanými ukrajinským generálním štábem lákají inzerenty. Co takhle Milku a pak hned hromádku mrtvol wagnerovců? Nebo Zalando či nový Volkswagen spojené s divácky vděčným pohledem na ruský válečný hřbitov nebo popravu kladivem? Komerční média na morálně zdůvodněné válečné a politické propagandě bohatnou, otázkou je, zda se dodavatelům obrázků i nějak jinak nerevanšují. Spojování stále živějších aktů násilí s reklamou je běžné. Ale v harmonii s ideologií vyhovující vládě, to je něco, o čem by se snad hovořit mohlo.

Ušetřit za propagandu

Jinými slovy, konkrétně česká vláda nemusí za účelem udržení protiruské nálady mezi občany z propagandistického hlediska dělat prakticky vůbec nic, protože média za ni vše ochotně sama zařídí. Válka láká, válka prodává, trpí ten zlý, bude-li trvat o něco déle, aspoň v něčem to bude dobré. Není to pro obě strany pohoda? A inzerenti? S válkou na Ukrajině si přejí být spojeni, a je celkem jedno, zda na daném videu vidíme umučené oběti z Buči nebo hořící Rusy. To druhé je ale pro ně určitě lepší. Dá se snad dokonce říci, že pokud chtějí úspěšně bojovat o místo na trhu, nemají inzerenti jinou volbu?

A jak z toho zhruba vycházíme my, tedy konzumenti? Pokud si z „drcení“ vytváříte na válku na Ukrajině souvislý dojem, může vám být ledacos nápadné. Třeba proč Ukrajinci vlastně ve válce ani nijak moc nevítězí, nebo dokonce ustupují, ačkoli sápat nepřítele se západními zbraněmi je tak strašně snadné a zábavné. Nebo že byste od tak seriózní přítulné rodinné značky XY ani nečekali, že se ráda a ochotně nechá zatáhnout do politiky a k zobrazování holého násilí, ačkoli třeba v Rusku dál působí. Že se prodává nesená informacemi a dojmy, které nikdy nebyly pravda, ale oproti běžným informacím jsou mnohem citlivější. Že je zvláštní, když se někomu bráníte, nazýváte ho barbarem, ale násilím se zároveň bavíte, případně živíte.

Že si možná i kladete otázku, zda by válka neměla být od komerce nějak oddělena, protože o původu všech těch věcí se ví tak málo, a média jsou v takovém případě snadno zneužitelná. Že místo takové reflexe se vlastně bojíte o válce s kýmkoli mluvit, což je vlastně důsledkem souhlasu s těmi obrázky mrtvých. Že celý tenhle systém informování problém není, ale jsou jím jen dezinformátoři. A že zatímco krachují nebo utíkají desítky let fungující firmy kvůli energiím, do popředí se i v reklamě dostává tzv. obranný průmysl. A že je na tom zvláštní, jak rychle a spontánně se to celé zase děje.

(**3** votes, average: **3,67** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena **zde**.